

Zināšanas - globālais konteksts

Žaneta Ozoliņa

Mantras, kuras atkārtojam ikdienā, bet nezinām, ko ar tām darīt

- Zināšanu pieaugums (kvantitāte);
- Zināšanu daudzveidīgums;
- Zināšanu ieguves kanālu daudzuma pieaugums;
- Zināšanas un tehnoloģijas;
- Zināšanas un starptautiskā vide;
- Zināšanas par nezināmo;
- Un vēl un vēl ...

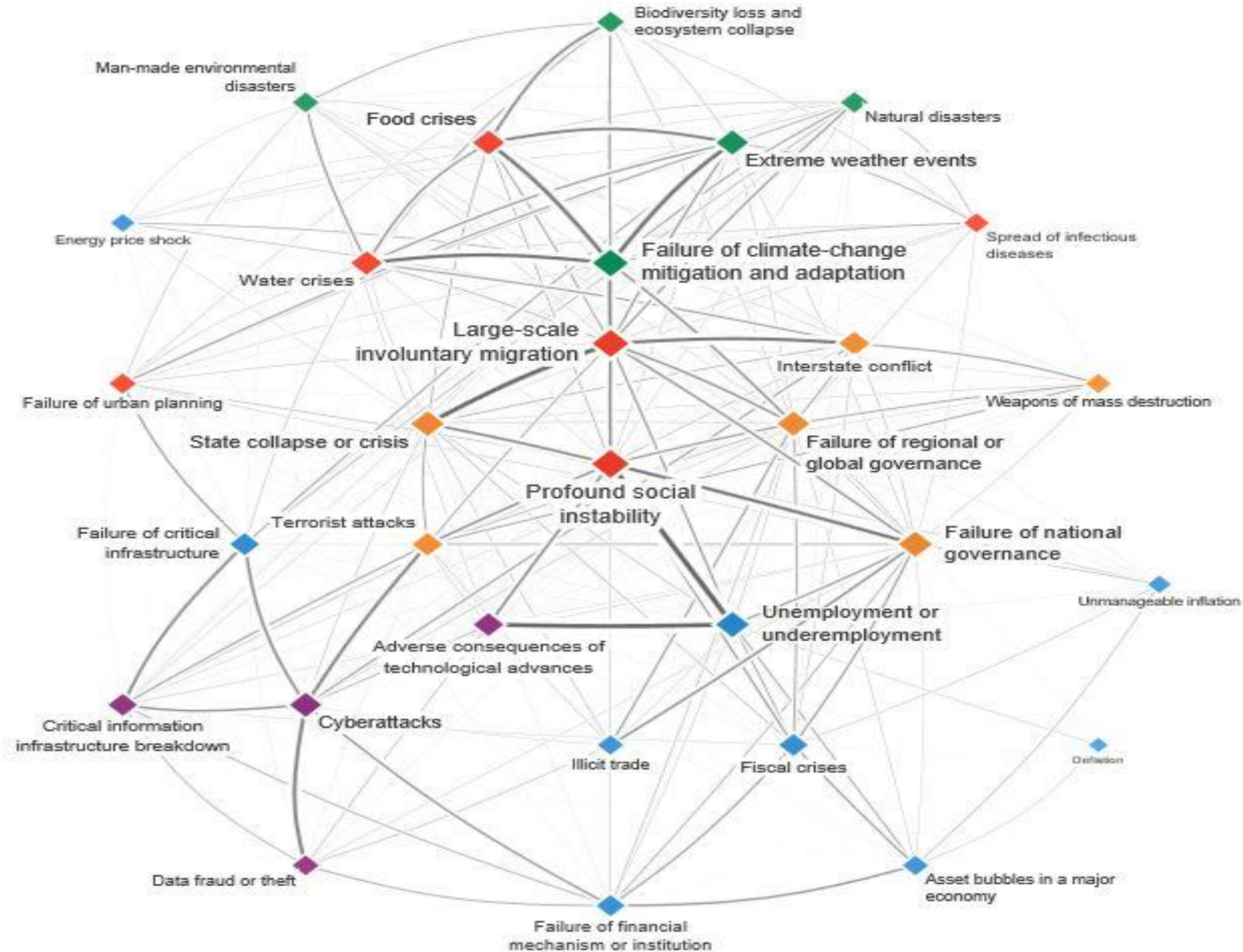
Kas šajā sarakstā pietrūkst?

- Zināšanu kvalitāte - vai viss ko atrodam internetā un citos avotos ir kvalitatīvs un rada kvalitatīvu rezultātu?
- Zināšanu radīšana - tā nav vairs atsevišķu «gaišgalvju» nodarbošanās;
- Konteksts - zināšanu un to rezultātu laukuma pārredzēšana;
- Zināšanas kā rīcība;
- Zināšanas un emocijas - apziņa un zemapziņa;
- Vērtību un morāles loma

Kāpēc nepieciešams ņemt vērā globālo kontekstu?

The Global Risks Interconnections Map 2018

How are global risks interconnected?

Mainās valsts loma pasaules politikā

Tradicionālā (vārtu sargātāja)

- skaidru robežu nošķiršana,
- pilsoņu aizsardzība,
- labklājības vairošana,
- kārtības nodrošināšana,
- valsts un sabiedrības pārvaldīšana,
- savu interešu pārņemšana starptautiskajā vidē
- vietas pasaules sistēmā noteikšana

Jaunā (robežu paplašinātāja)

- robežu izzušana (fizisko un mentālo),
- no paš aizsardzības uz atbildību par starptautisko drošību,
- labklājības vairošana, domājot par kopējo labumu un ilgtspēju,
- valsts un sabiedrības pārvaldīšana - horizontālais modelis,
- valsts un sabiedrības “savienotība” ar visu līmeņu politiskajiem spēlētājiem,
- līdzdalība pasaules kārtības veidošanā

Vai valsts lielumam/mazumam ir nozīme?

Globālās konkurētspējas līderes ir...

- Šveice
- ASV
- Singapūra
- Nīderlande
- Vācija
- Hong Konga
- Zviedrija
- AK
- Japāna
- Somija
- Norvēģija
- Dānija

Kā šīs atziņas atspoguļojas pārvaldes «gaitēnos»?

- Zināšanu priekšrocība ir to dinamiskumā, bet pārvaldes skaistums statikā - sekošanā priekšrakstiem, normatīvajiem aktiem;
- Zināšanu kvalitāte atkarīga no sadarbības, tīklu daudzuma un kvalitātes, bet pārvalde - noslēgta sistēma (karaļvalsts karaļvalstī);
- Zināšanas ir tieši atkarīgas no jauninājumiem/inovācijām, bet pārvaldes uzdevums uzraudzīt, nevis radīt (“ka nedabū pa nagiem”);
- Zināšanas ir apzinātā un neapzinātā, racionālā un neracionālā kombinācija, bet pārvalde ir racionalizēta (līdz absurdam!)

Par to ir kas sakāms Džordžam Leikofam
(«Political Mind»)

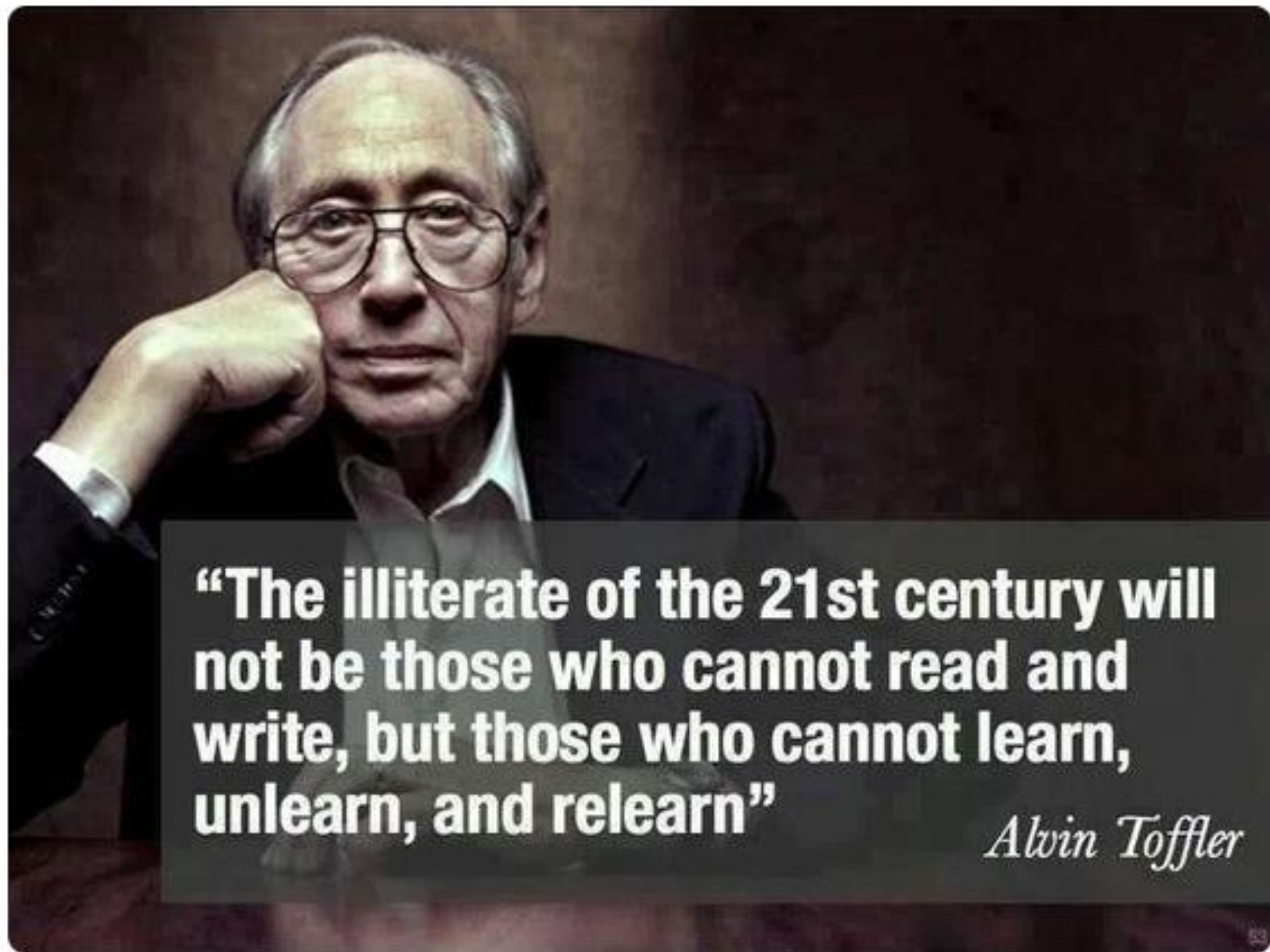
Nav iespējams izprast 21.gadsimtu ar
18.gadsimta smadzenēm

Kādas zināšanas pārvaldei vajadzīgas 21.gadsimtā?

- Aizsardzības
- Iespējošanas (svarīga komunikācija - lai politiskais un sabiedrības naratīvs satiktos)

Kādas prasmes nepieciešamas 21.gadsimtā?

- Līderības (ne jau katram jābūt līderim)
- Sadarbības
- Komunikācijas
- Problēmu risināšanas
- Emocionālai inteliģencei (atbildīgums, empātija)
- Tehnoloģiju pārzināšanai
- Globālam pilsonim

“The illiterate of the 21st century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn, and relearn”

Alvin Toffler